

«Κάθε γενιά έχει τους δικούς της πολέμους να αντιμετωπίσει. Όμως ο πόλεμος με τον οποίο είναι αντιμετώπιση τούτη η γενιά είναι ένας πόλεμος που δεν διεξάγεται με συμβατικά μέσα».

Τόνι Μπλερ, 12/3/1994

Επέτειος στη Μαδρίτη:

10 χρόνια μετά τις βόμβες στο ψαχνό

Στις 11 Μαρτίου του 2004 δέκα βόμβες εξερράγησαν ταυτόχρονα σε τρεις σταθμούς προαστιακών τρένων στη Μαδρίτη. Ήταν 7.30 το πρωί, ώρα αιχμής, και οι βόμβες σκότωσαν 201 επιβάτες και τραυμάτισαν άλλους 1.900. Τις πρώτες ώρες μετά τις επιθέσεις, ο πρωθυπουργός της χώρας Χοσέ Μαρία Αθνάρ ανακοίνωσε ότι υπεύθυνη ήταν η βασκική οργάνωση ETA και σκοπός της ήταν να πλήξει το κόμμα του τρεις ημέρες πριν από τις προκηρυχθείσες εκλογές. Διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία έκαναν ωστόσο λόγο για «ισλαμική τρομοκρατία». Το ίδιο άλλωστε έκανε από την επομένη και η ισπανική αστυνομία που εστίασε τις έρευνες σε «ύποπτους μαροκίνικης καταγωγής». Ασάφεια, θολούρα και σύγχυση περιέβαλαν τους υπεύθυνους των βομβιστικών επιθέσεων, διόλου το ίδιο όμως δεν συνέβη με τις συνέπειες που ακολούθησαν και ήταν σαφείς, ξεκάθαρες, συγκεκριμένες. Συνέπεια πρώτη: αλλαγή πολιτικής ηγεσίας. Το δεξιό Λαϊκό Κόμμα του Αθνάρ υπέστη απρόσμενη ήττα στις εκλογές που έγιναν τρεις μέρες μετά. Μέχρι τότε το κόμμα του Αθνάρ θεωρούνταν φαβορί, ωστόσο η επιμονή του να αποδώσει ευθύνες στην ETA τη στιγμή που υπήρχαν «σαφείς ενδείξεις περί ισλαμικής τρομοκρατίας» θεωρήθηκε από τους μηχανισμούς της προπαγάνδας ως εξαπάτηση της κοινής γνώμης. Συνέπεια δεύτερη: αλλαγή γραμμής στην εξωτερική πολιτική. Στον πρωθυπουργικό θώκο ανήλθε ο Θαπατέρο (Σοσιαλιστικό Κόμμα) και ένα από τα πρώτα πράγματα που εξήγγειλε ήταν η άμεση απόσυρση των 1.300 Ισπανών στρατιωτών από το Ιράκ και κατά συνέπεια η απομάκρυνση της Ισπανίας από τη συμμαχία με τις ΗΠΑ. Εξαγγελία που έγινε πράξη ακριβώς δύο μήνες μετά. Συνέπεια τρίτη: ασφάλεια και εθνική ενότητα στο εσωτερικό. 13 άτομα συνελήφθησαν ως ύποπτοι για τις επιθέσεις, δέκα από τους οποίους ήταν Μαροκινοί. Οι επιθέσεις ήταν μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία να στοχοποιηθούν οι χιλιάδες μουσουλμάνοι μετανάστες στο εσωτερικό της χώρας, και δη όσοι προέρχονται από το Μαρόκο –πάγιο στόχο του ισπανικού επεκτατισμού- και ταυτόχρονα να μπετοναριστεί το αίτημα για ασφάλεια των Ισπανών πολιτών.

Μέσα στη δεκαετία του 2000 βόμβες σαν αυτές στα βαγόνια τρένων στη Μαδρίτη μπήκαν και σε άλλες μητροπόλεις της Ευρώπης και της Ασίας. Η μεθοδολογία διαχείρισης των σφαγών ήταν περίπου παντού η ίδια: κάθε κράτος αναλόγως της στάσης του και των βλέψεών του μέσα στον παγκόσμιο πόλεμο, που είχε επίσημη αφηγηρία την 11^η Σεπτεμβρίου του 2001 στις ΗΠΑ, αξιοποιούσε τις σφαγές με σκοπό να ξεδιπλώσει ακόμα πιο δυναμικά τη στρατηγική του τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της χώρας. Η συνταγή ήταν γνωστή από τα παλιά. Λέγεται στρατηγική της έντασης και συνίσταται στην πρόκληση μαζικού φόβου και πανικού με σκοπό τη συσπείρωση γύρω από εκείνο τον φορέα ένοπλης ισχύος που μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια και την καταπολέμηση της «ασύμμετρης» απειλής, τη συσπείρωση δηλαδή γύρω από τους κρατικούς μηχανισμούς.

Η περίπτωση των βομβών στη Μαδρίτη είναι ενδεικτική, με την επιπλέον ιδιαιτερότητα ότι στο εσωτερικό του ισπανικού κράτους πραγματοποιήθηκε τότε μια σκληρή μάχη και ένα ξεκαθάρισμα ανάμεσα σε δυο ισχυρές κρατικές φράξιες, μάχη που μεταφραζόταν ανάμεσα σε όλα τα άλλα και σε δύο αντιθετικές τάσεις στην εξωτερική πολιτική της χώρας. Πιο συγκεκριμένα: η πολιτική της συμμαχίας με τις ΗΠΑ που είχε βάλει μπροστά το 2003 ο τότε πρωθυπουργός Αθνάρ με την αποστολή ισπανικού στρατού στο Ιράκ καταποντίστηκε αΐτανδρη, με καταλύτη τις βόμβες στα τρένα της Μαδρίτης, μέσα σε λιγότερο από έναν χρόνο. Ο αντίπαλος του Αθνάρ, Θαπατέρο, όχι μόνο κέρδισε τις εκλογές (πράγμα μη αναμενόμενο πριν την προβοκάτσια με τις βόμβες στα τρένα), όχι μόνο απέσυρε τους Ισπανούς στρατιώτες

από το Ιράκ, αλλά λάνσασε επιπλέον μια πολιτική επαναπροσέγγισης με τις χώρες της Λατινικής Αμερικής, κίνηση δηλαδή ξεκάθαρα εχθρική στο αμερικανικό κράτος που έχει επίσης συμφέροντα στην περιοχή. Αναζήτησε επίσης συμμαχίες προς τη μεριά της Γαλλίας και της Γερμανίας. Προκαταβολικά οι κινήσεις αυτές επικυρώθηκαν ως εξής: Την επομένη των βομβιστικών επιθέσεων εκατομμύρια Ισπανοί, με μπροστάρηδες τον βασιλιά της χώρας και σημαίνοντα πρόσωπα της κρατικής μηχανής αλλά και του διεθνούς πολιτικού στερεώματος (όπως ο Ιταλός πρόεδρος Μπερλουσκόνι, ο Γάλλος πρωθυπουργός Ραφαρέν, ο Γερμανός υπεξ Φίσερ), διαδήλωσαν την καταδίκη τους στην τρομοκρατία. Ω καιροί, ω ήθη! Λίγες δεκαετίες πριν, το 1969 στη γειτονική Ιταλία, όταν οι βόμβες στην πιάτσα Φοντάνα σκότωσαν δεκάδες περαστικούς, ελάχιστοι πίστεψαν την εκδοχή της αστυνομίας ότι τις βόμβες έβαλαν αναρχικοί. Το κίνημα κατέβηκε στο δρόμο με ξεκάθαρη γνώμη: οι βόμβες ήταν κρατική δουλειά. Όμως το 2004 νερό πολύ κύλησε στο αυλάκι της μνήμης και το παράδειγμα της Ιταλίας του 1969 δεν υπήρχε κανένα κίνημα να το υιοθετήσει. Έτσι, οι βόμβες στο ψαχνό στις μητροπόλεις της Ευρώπης και της Ασίας θα μείνουν στην ιστορία με την ικανότητα να κινητοποιούν την πλειοψηφία της κοινής γνώμης ενάντια στον εχθρό που τους υποδεικνυε το κρατικό δάκτυλο.

Στην Ισπανία, η μεν κυβέρνηση του Αθνάρ κατέδειχνε ως βασικό ένοχο την ETA θεωρώντας ότι αυτή η εκδοχή θα την κρατήσει στην εξουσία δίχως παράλληλα να διακυβευτεί η συμμαχία με τις ΗΠΑ. Τρεις μέρες μετά τις βομβιστικές επιθέσεις, τα νηπία πήρε η αντίπαλη κρατική φράξια, οπότε η εκδοχή του δικτύου Αλ Κάιντα του Μπιν Λάντεν στάθηκε πιο βολική για τη στρατηγική της. Δεν έχει σημασία που: ένας από τους κύριους ύποπτους που συνελήφθησαν λίγες μέρες μετά τις επιθέσεις, ο Μαροκινός Τζαμάλ Ζουγκάμ τελούσε υπό παρακολούθηση από τις μυστικές υπηρεσίες της Ισπανίας, της Γαλλίας και του Μαρόκου ήδη από το 2001. Ήταν προφανώς γάτα και τους ξεγλίστρησε. Δεν έχει σημασία που: στις 3 Απριλίου οι Ισπανοί μπάτσοι κάνουν ντου σε πολυκατοικία της Μαδρίτης για να πιάσουν τους αυτουργούς των επιθέσεων στα τρένα, και οι αυτουργοί αυτοανατινάσσονται για να μη συλληφθούν, οπότε πεθαίνουν όλοι και παίρνουν το μυστικό στον τάφο τους. Δεν έχει σημασία που: συνελήφθησαν διάφοροι ύποπτοι που γνώριζαν τους νεκρούς «αυτουργούς», μόνο που δύο από αυτούς σύμφωνα με την ισπανική εφημερίδα El Mundo (προσκειμένη στο πτηνόμενο κόμμα του Αθνάρ) ήταν συνεργάτες της ισπανικής αστυνομίας¹. Ο ένας πληροφοριοδότης, λεγόταν Χοσέ Εμίλιο Σουάρες και έδινε πληροφορίες στους μπάτσους σχετικά με τη διακίνηση όπλων, εκρηκτικών και ναρκωτικών. Λέγεται πως προμήθευσε τους τρομοκράτες με τα εκρηκτικά. Ο άλλος, λεγόταν Ραφά Ζουκέρ, και έδινε πληροφορίες σχετικά με τη διακίνηση χασίς και χαπιών ecstasy. Δεν έχει σημασία που: το πανταχού παρόν δίκτυο της Αλ Κάιντα απέκτησε συγκεκριμένη προέλευση μιας και ο εισαγγελέας της χώρας Μπαλτάσαρ Γκαρθόν που ηγήθηκε των ερευνών για τις βόμβες δήλωσε πως «το Μαρόκο είναι μεγάλη τρομοκρατική απειλή». Δεν έχει σημασία που: το ισπανικό κράτος αποφάσισε τον Δεκέμβριο του 2004 να εγκαταστήσει συστοιχίες πυραύλων στο νότο της Ισπανίας και απέναντι από τις αφρικανικές ακτές, «δίχως το Μαρόκο να πρέπει να δει αυτή την κίνηση ως απειλή» όπως δήλωναν οι караβανάδες. Δεν έχουν σημασία τίποτα από όλα όσα καταδεικνύουν ότι οι βόμβες στη Μαδρίτη ήταν κρατική δουλειά. Δεν έχει σημασία που οι κρατικές φράξιες πλακώνονται, και η μία (χοντρικά Αθνάρ, El Mundo) κατηγορεί την άλλη (χοντρικά Θαπατέρο, El Pais) πως διέπραξε τη σφαγή με τις βόμβες. Αρκεί να υπάρχουν ισχυροί κρατικοί μηχανισμοί που κατέχουν τα μέσα προπαγάνδας και τα αναγκαία πατήματα στα σώματα ασφαλείας για να επι-

Αριστερά: ο ισπανός πρωθυπουργός Αθνάρ σε συμμαχία με τον Μπους ενάντια στον «άξονα του κακού», έτος 2003. Στη μέση, ο Αθνάρ σκυθρωπός παρέα με τον υπουργό Εσωτερικών, έτος 2004, μετά τις βομβιστικές επιθέσεις στη Μαδρίτη για τις οποίες το κόμμα του σχεδόν μέχρι σήμερα καταγγέλλει ότι ήταν προβοκάτσια των σοσιαλιστών. Δεξιά, ο σοσιαλιστής Θαπατέρο, απρόσμενος νικητής των εκλογών που έγιναν τρεις μέρες μετά τις επιθέσεις. Ήταν αυτός που ανήγγειλε την απόσυρση των Ισπανών στρατιωτών από το Ιράκ και ανεπισήμως τη διάλυση της συμμαχίας με τις ΗΠΑ που είχε εγκαινιάσει ο προκάτοχός του. Το Ισπανικό κράτος εκείνη τη χρονιά ήταν κυριολεκτικά αυτό που λέμε ο «λάκκος με τα φίδια». Αλλά εδώ που τα λέμε αυτό το πράγμα είναι κάθε κράτος.

Τους «αυτοηγούς» των επιθέσεων τους έφαγε η ισπανική αστυνομία σε επικεκρίση ενάντια στη πολυκατοικία που διέμεναν και «έφτιαχναν βόμβες». Τούτοι δώ είναι ύποπτοι που ήξεραν τους «αυτοηγούς». Δύο από αυτούς αποκαλύφθηκε από τη δεξιά εφημερίδα του Αθνάρ πως ήταν συνεργάτες των μπάτσων.

Ισπανοί στρατιώτες στο Ιράκ πανηγυρίζουν στο άκουσμα της είδησης πως ο καλός πρωθυπουργός τους Θαπατέρο τους φέρνει πίσω.

βάλουν την αλήθεια. Ε λοιπόν, η στρατηγική της έντασης των κρατών δουλεύει ακόμα κι όταν δεν υπάρχει ένα απειλητικό κίνημα στο εσωτερικό τους, όπως τότε στην Ιταλία το μακρινό 1969. Η στρατηγική της έντασης μπαίνει μπροστά ακόμη κι όταν το κράτος ως πολυπλόκαμος μηχανισμός συμφερόντων σπαράσσεται στο εσωτερικό του από αντιτιθέμενα συμφέροντα.

Το ισπανικό κράτος διοργάνωσε φέτος επέτειο για τα 10 χρόνια από τις βομβιστικές επιθέσεις με σκοπό «να τιμήσει τους νεκρούς». Οι τιμές αυτές κάθε άλλο παρά σχέση είχαν με το ποιος πραγματικά ωφελήθηκε από τις σφαγές την 10^η Μαρτίου 2004 και με το τι πραγματικά συνέβη. Αν κάτι λοιπόν τιμήθηκε σε τούτη την επέτειο ήταν η επίσημη κρατική αφήγηση για τα γεγονότα, επικαιροποιημένη ως προς την προέλευση των σύγχρονων απειλών που βάλουν το ισπανικό κράτος. Όπως διαβάζουμε και παρακάτω:

Δέκα χρόνια μετά, αυτός ο κίνδυνος παραμένει «υψηλός», σύμφωνα με έκθεση του Εθνικού Κέντρου Αντιτρομοκρατικού Συντονισμού του υπουργείου Εσωτερικών, γεγονός που έχει αναγκάσει την κυβέρνηση να ενεργοποιήσει το δεύτερο από τα τρία επίπεδα συναγερμού ασφαλείας. Η χώρα παραμένει σε επιφυλακή, κατέχοντας ξεχωριστή θέση στον χάρτη των τζιχαντιστών όχι μόνο ως δυνητικός στόχος, αλλά και ως τόπος προσπλυτισμού μελλοντικών τρομοκρατών, με τις ισπανικές πόλεις της Θέουτα και της Μελίγια στη Βόρεια Αφρική να αποτελούν πλέον βασικό κέντρο στρατολόγησης ισλαμιστών μαχητών. Ηδη εκτιμώνται σε περισσότερους από 20 οι Ισπανοί ή οι κάτοικοι Ισπανίας που πολεμούν με την Αλ Κάιντα στη Συρία, ενώ άλλοι μετέχουν σε επιχειρήσεις του Μετώπου Αλ Νούσρα ή του Ισλαμικού Κράτους στο Ιράκ και το Λεβάντε.²

Πράγματι, τα ζωτικά συμφέροντα του ισπανικού κράτους βρίσκονται ακριβώς εκεί όπου το ίδιο το κράτος υποδεικνύει την προέλευση των σύγχρονων «απειλών» του. Η Θέουτα και η Μελίγια, αυτόνομες ισπανικές πόλεις μέσα στο έδαφος του Μαρόκου, είναι στρατηγικά σημεία για την Ισπανία γιατί ελέγχουν το υπό βρετανική κυριαρχία Γιβραλτάρ, ένα κομμάτι της Μεσογείου και των βορειοαφρικανικών ακτών. Ο πόλεμος στη Συρία και την περιοχή του Λεβάντε είναι σε εξέλιξη, ενδιάμεσα πολλά κράτη, ανάμεσά τους και το ισπανικό, περιμένουν και κοιτάνε να αξιοποιήσουν προς το συμφέρον τους τις ευκαιρίες που ανοίγει εκεί η παγκόσμια αντιπαλότητα. Το φάντασμα του Μπιν Λάντεν βρίσκεται πεταμένο στα βάθη του Ινδικού Ωκεανού και το 'χουν φάει οι καρχαρίες. Τζιχαντιστές, ισλαμικά μέτωπα και άλλες κατασκευές συνεχίζουν τη δουλειά του. Πολλαπλές οι «ισλαμικές απειλές» λοιπόν για την Ισπανία, όσες ακριβώς και οι βλέψεις της. Χρήσιμη άρα μια επέτειος να τις ξαναθυμήσει. Κι όσο για τον συλληφθέντα για τις βομβιστικές επιθέσεις στη Μαδρίτη και συνεργάτη των μπάτσων Χουάρες που δήλωνε το 2006 πως ήταν «το θύμα ενός κρατικού πραξικοπήματος που προσπάθησαν να κρύψουν πίσω από μια σπείρα μουσουλμάνων»³... έπερα πτερόντα των conspiracy θεωριών.

Τελικά, ο πόλεμος και τούτης της γενιάς διεξάγεται κανονικά και με συμβατικά μέσα, παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις που έκανε ο Μπλερ μετά τις επιθέσεις στη Μαδρίτη. Ανορθολογικά θέλουν να δουλεύει το μυαλό μας.

¹ Δες BBC, 29/4/2004 «Spain suspects were "informants"» [Οι ισπανοί ύποπτοι ήταν πληροφοριοδότες] που αναφέρεται στο δημοσίευμα της El Mundo.

² Εφημερίδα των Συντακτών, 11/03/2014, «Ματωμένη Επέτειος στη Μαδρίτη».

³ Δες Guardian, 15/9/2006, «Newspaper spat over Madrid bombs "conspiracy"». [Διαμάχη εφημερίδων πάνω στη «συνωμοσία» των βομβών στη Μαδρίτη]. Τη δήλωση αυτή του Χουάρες δημοσίευσε η εφημερίδα της δεξιάς El Mundo, της οποίας η θέση ήταν πως οι βομβιστικές επιθέσεις στη Μαδρίτη ήταν πραξικόπημα των Σοσιαλιστών με στόχο να πττηθεί η δεξιά κυβέρνηση στις εκλογές. Η εφημερίδα του σοσιαλιστικού κόμματος κατήγγειλε την El Mundo για κτηνισμό και ότι πλήρωσε τον Χουάρες για να κάνει αυτή τη δήλωση.

Βόμβες και εκρήξεις που «συμφέρουν»

Να ένας ενδεικτικός κατάλογος βομβιστικών επιθέσεων λίγο πριν και μετά την 11η Σεπτέμβρη 2001 (στην πραγματικότητα είναι πολύ μεγαλύτερος):

9/1999: βόμβες ανατινάζουν ολόκληρες πολυκατοικίες στη Μόσχα. 293 νεκροί, 650 τραυματίες. Το ρωσικό κράτος αποδίδει την ευθύνη σε Τσετσένους ισλαμιστές. Λίγες μέρες πριν η Τσετσενία είχε εισβάλει στο γειτονικό Νταγκεστάν. Οι βομβιστικές επιθέσεις είχαν ως αποτέλεσμα την έναρξη ενός δεύτερου πολέμου Ρωσίας- Τσετσενίας. Αργότερα γράφτηκε πως οι ρωσικές μυστικές υπηρεσίες είχαν εμπλοκή στις ανατινάξεις των πολυκατοικιών. Λίγους μήνες μετά τις εκρήξεις, ο Πούτιν εκλέχθηκε πρόεδρος της Ρωσίας. [Διαβάστε το "Οι βόμβες στο ψαχνό στη Ρωσία. Το παράδειγμα του Ryazan" στο antifascista.net βιβλιοθήκη] τεκμηρίωση].

10/2002: τρεις βόμβες σε τουριστικό θέρετρο στο Μπαλί της Ινδονησίας. 202 νεκροί, ανάμεσά τους πολλοί Αυστραλοί τουρίστες. Αυστραλός δημοσιογράφος το 2005 δήλωσε στο δίκτυο SB πως ο ινδονησιακός στρατός και οι μπάτσες είχαν εμπλοκή στις επιθέσεις. Ως υπεύθυνη κατονομάστηκε η οργάνωση Τζαμάα αλ Ισλαμίγια.

8/2003: βόμβες έξω από ξενοδοχείο στην Τζακάρα και πάλι της Ινδονησίας. 12 νεκροί. Η Τζαμάα αλ Ισλαμίγια και πάλι υπεύθυνη.

2/2004: βόμβες στο μετρό της Μόσχας. 41 νεκροί. Ο ρωσικός κρατικός δάκτυλος δείχνει πάλι τους Τσετσένους.

3/2004: βόμβες σε βαγόνια τρένων στη Μαδρίτη. Πραξικόπημα, αλλαγή πολιτικής ηγεσίας, απόσυρση Ισπανών από το Ιράκ.

7/2005: βόμβες στο μετρό και σε λεωφορείο στο Λονδίνο. 52 νεκροί, 700 τραυματίες. Τρεις από τους βομβιστές ήταν άγγλοι πακιστανικής καταγωγής. Οι βρετανικές αρχές λένε πως οι βομβιστές έδρασαν αυτόνομα από την Αλ Κάιντα. Αποτέλεσμα η ενίσχυση της αγγλικής στρατιωτικής δύναμης στο Ιράκ και η ψήφιση αντιτρομοκρατικού νόμου που επιτρέπει την κράτηση για 90 ημέρες υπόπτων για τρομοκρατία.

11/2005: χειροβομβίδα σε βιβλιοπωλείο στο Σεμντινλί της νοτιοανατολικής Τουρκίας που κατοικείται κυρίως από Κούρδους όπου πολλές βόμβες είχαν σκάσει το προηγούμενο διάστημα και αποδίδονταν επισήμως στο ΡΚΚ. Στην επίθεση στο βιβλιοπωλείο η χειροβομβίδα δεν έσκασε και οι περαστικοί κινήθηκαν και έπιασαν τους δράστες. Αποκαλύφθηκε πως οι δύο ήταν μέλη των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών. Στο αυτοκίνητό τους βρέθηκαν σχέδια και για άλλες παρόμοιες επιθέσεις.

4/2013: έκρηξη δύο βομβών κατά τη διάρκεια του Μαραθωνίου στη Βοστώνη. Τα όσα ακουλούθησαν (εκκένωση και στρατιωτική κατάληψη της μητρόπολης) αποτέλεσαν χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού που εννοούμε όταν μιλάμε για κρατική/αστυνομική διαχείριση του μαζικού φόβου. Περισσότερα για τη Βοστώνη, στο περιοδικό antifa τεύχος 37: *Lockdown, τεχνολογία φόβος και φασισμός στη Βοστώνη*.

Αφίσα που είχαμε βγάλει τον Μάρτιο του 2004 στα μητροπολιτικά συμβούλια μετά τις βομβιστικές επιθέσεις στη Μαδρίτη.

Μπροσούρες που είχαμε κυκλοφορήσει τον Δεκέμβριο του 2005 και τον Γενάρη του 2007 ως federaction – ομοσπονδία αυτόνομων ομάδων. Η στρατηγική της έντασης και ποιος ωφελείται από τις βόμβες στο ψαχνό είναι το θέμα της πρώτης, ο αντιμουσουλμανισμός ως ιδεολογικό εργαλείο του παγκόσμιου πολέμου, η κρατική κατασκευή της τυφλής ισλαμικής τρομοκρατίας και των «πυρηνών εν υπνώσει» το θέμα της δεύτερης.